

Tilbudet som ble Ingvills redning kan nå bli nedlagt: – Det må bare ikke skje!

Ingvill Meyer (47) har i 20 år levd med en alvorlig schizofrenilidelse. Det har vært tøffe år, men i dag er hun så bra at hun mestrer både jobb og familieliv. Men slik hadde det neppe vært om det ikke var for det medikamentfrie behandlingstilbudet ved UNN Åsgård i Tromsø. Og da er det kanskje ikke så rart at hun nå reagerer sterkt på at tilbudet kan bli nedlagt ...

ADVARER: Ingvill Meyer er i dag i jobb og lever et godt liv sammen med ektemannen på Setermoen. Men det er ingen selvfølge, for Ingvill har i 20 år levd med en alvorlig psykisk lidelse. Redninga hennes ble det medikamentfrie behandlingstilbudet ved UNN Åsgård, og nå håper hun for alt i verden at dette tilbudet ikke forsvinner i den pågående omorganiseringsprosessen ved Universitetssykehuset Nord-Norge. **FOTO: GJERMUND NILSSEN**

- Det må bare ikke skje! Det kommer folk fra hele verden for å se på dette tilbudet, for det er virkelig helt unikt i verdenssammenheng. Og jeg ser rett og slett ikke hvordan det kan fungere videre med de planene som nå foreligger ...

Folkebladet møter Ingvill og ektemannen Tom i hjemmet deres på Setermoen. Det er mandag, og de to er egentlig i forberedelsene til en Oslo-tur.

- Vi skal feire sølvbryllup, sier Ingvill med et smil, før hun med ei mer alvorlig mine i ansiktet legger til:

- Og det er sannelig ingen selvfølge. For det har vært stunder da jeg har tenkt mye på at dette ikke er et liv som er verdt å leve. Men jeg tok heldigvis ikke livet av meg, og da er det faktisk et veldig godt alternativ å reise til Oslo for å feire sølvbryllup ...

INGEN SELVFØLGE: Ingvill og ektemannen feirer denne uka at det har vært gift i 25 år. – Og det er sannelig ingen selvfølge. For det har vært stunder da jeg har tenkt mye på at dette ikke er et liv som er verdt å leve. Men jeg tok heldigvis ikke livet av meg, og da er det faktisk et veldig godt alternativ å reise til Oslo for å feire sølvbryllup, sier hun. **FOTO: GJERMUND NILSSEN**

Scizoaffektiv

To tiår er altså gått siden Ingvill, som da var i slutten av 20-årene, ble syk. Hun jobbet på asylmottaket på Setermoen og var småbarnsmor for ei datter, og i tillegg hadde hun og ektemannen tatt på seg en rolle som fosterforeldre.

– Sett i ettertid, så var jeg vel i en situasjon der jeg var sårbar for å bli syk. Men det er vanskelig å ta dette innover seg når man lever et hektisk liv og står i mange roller som krever at man er til stede 100 prosent, sier Ingvill i dag om denne tida.

Ingvill fikk etter hvert diagnosen «scizoaffektiv». Dette er en alvorlig psykisk lidelse som avstedkommer psykoser, og den kjennetegnes av samtidig forekomst av symptomer og tegn både på schizofreni og bipolar lidelse. I årene som fulgte var hun ut og inn av både UNN Åsgård i Tromsø og Senter for psykisk helse på Silsand, og slik levde hun egentlig fram til 2009. Da ble hun satt på en medisin som var effektiv for å begrense sykdomssymptomene, men det var slett ikke slik at den bidro til å heve livskvaliteten hos Ingvill.

– Nei, den tok egentlig fra meg all livskvalitet. Ett var det at hele følelsesregisteret mitt ble bort, at jeg ble helt «flat», at jeg sov 18 timer i døgnet, at ingenting var artig og at jeg heller ikke var i stand til å gråte, sier Ingvill, og legger til:

– Og på toppen av dette, så medførte medisinbruken at jeg begynte å sikle ukontrollert. Ja, jeg kunne være ute blant folk og ikke merke noe selv, før Tom plutselig dultet borti meg og gjorde meg oppmerksom på at det rant fra munnen min ... Det var veldig ubehagelig, og sett i ettertid er det ingenting av det jeg opplevde i denne tida som er forenelig med det jeg kan kalle et verdig liv, sier Ingvill, som fortsatt går på mindre doser av den aktuelle medisinen Leponex.

– Men jeg har trappet ned veldig, og i dag er bivirkningene av en helt annen karakter enn det jeg opplevde i denne tida, sier hun.

Hadde gitt opp

Perioden rundt 2009–2010 betegner Ingvill som de verste sykdomsårene sine, men i årene som fulgte var hun også veldig mye dårlig.

– Ja, jeg var mye dårlig, og jeg var på det meste innlagt opp til 11 måneder i strekk. Det er klart at det var vanskelig å forene dette med et normalt liv, og uten en ektemann, ei mor og en far som stilte opp så hadde det aldri gått, sier hun ettertenksomt.

Men så, i januar 2018, skjedde det noe som forandret Ingvills tilværelse radikalt.

– Jeg hadde vel egentlig gitt opp tanken på å kunne leve et noenlunde normalt liv da jeg gikk for å markere Verdensdagen for psykisk helse her på Setermoen i 2017, men på det arrangementet kom jeg i snakk med én fra Viken senter her i Bardu. Vi snakket om hvorvidt tilbudet de har på Viken kunne være noe for meg, men jeg sa vel at jeg syntes at det var for nært ettersom jeg jo bor i det samme lokalmiljøet. Han tipset meg da om Vikens søsterinstitusjon Modum Bad på Østlandet, og jeg tok kontakt med dem, sier Ingvill, og legger til at det gjennom denne kontakten ble avklart at hun ikke var i ei pasientgruppe som Modum Bad har primærkompetanse på.

– Men i løpet av samtalen kom det fram at det var etablert et nytt tilbud i Tromsø som kunne være noe for meg, og slik var det jeg ble oppmerksom på Medikamentfritt behandlingstilbud ved UNN Åsgård, sier Ingvill, og legger til at hun ikke lenge etterpå, i januar 2018, sto med kofferten sin i handa utenfor døra som ledet inn til dette tilbudet.

Ble redninga

Og Ingvill nøler ikke med å si at dette var det første steget hun tok til det som skulle komme til å forandre hennes liv.

– Ja, nå, snart seks år senere, kan jeg trygt si at dette ble redninga for meg og oss, sier hun, før hun beskriver opplevelsen av en ny tilværelse der

hun fikk lov til å ta tilbake styringa over sitt eget liv, der ei nettverksgruppe bestående av helsepersonell, familie og arbeidsgiver ble satt sammen for å gjøre livet hennes bedre og der hun fikk tilgang til et eget team av helsepersonell som var «hennes eget».

– Det er vanskelig å beskrive hvordan jeg opplevde dette, men for meg er den store overskrifta at det jeg opplevde her ga meg menneskeverdet tilbake. Det er sikkert slik at dette ikke passer for alle, men for meg ga det umiddelbare resultater å erstatte medisiner med å bli stilt overfor valg, bli fulgt opp og få en opplevelse av at jeg selv kunne påvirke min egen situasjon, sier Ingvill, mens ektemannen Tom legger til:

– For meg ble også dette helt annerledes. For mens jeg tidligere bare måtte forholde meg til Ingvills sykdom gjennom henne, kan jeg nå når som helst ringe og få prate åpent med hvem som helst i nettverksgruppa eller ressursteamet rundt Ingvill. Denne åpenheten er ekstremt viktig, og for oss har det vært helt avgjørende for at Ingvill nå er kommet så langt som hun har kommet, sier han.

Et sjokk

Men ingenting varer som kjent evig, og på forsommeren i år fikk Ingvill et brev som hun betegner som et «sjokk å lese».

– Ja, det var faktisk et sjokk å lese det som sto der, for dette var altså første gang jeg ble presentert for tanken om at Medikamentfritt behandlingstilbud ved UNN Åsgård kan bli nedlagt. Jeg ble rett og slett lei meg, og det jeg fortsatt kjenner på er at jeg ikke bare er lei meg på egne vegne. Jeg har jo fått nyte godt av dette tilbudet i snart seks år, og jeg har lært meg hvordan jeg kan te meg for å ha det så bra som jeg har det nå. Nei, det aller tristeste er faktisk å tenke på alle de som ikke vil få dette tilbudet dersom det faktisk skulle skje at det blir lagt ned, sier Ingvill, som denne uka fikk bekreftet det hun har fryktet.

Da ble nemlig et forslag om «framtidig klinisk struktur for Psykiske helse- og rusklinikken, Universitetssykehuset Nord-Norge HF» sendt ut på høring, og i dette forslaget står det blant annet følgende:

«Innenfor psykisk helsevern voksne innebærer forslaget avvikling av døgnenhetene på Storsteinnes og i Harstad, samt omgjøring av regionalt

Medikamentfritt behandlingstilbud ved UNN Åsgård til et konsultasjonsteam».

– Det er bare helt utrolig, for jeg kan ikke se at dette kan fungere dersom dagens tilbud blir erstattet med et såkalt «konsultasjonsteam», sier Ingvill.

Dårlig samfunnsøkonomi

Høringsfristen for det forslaget som nå er framlagt er satt til 29. oktober, og omorganiseringsarbeidet skal videre være ferdigstilt innen medio mars neste år.

«Bakgrunnen for arbeidet er de store utfordringene klinikken opplever med mangel på helsepersonell, tilgjengelighet og manglende kapasitet» skriver klinikkjef Eirik Stellander i høringsbrevet.

Han viser videre til at det er økt pågang av pasienter, økende ventetider, fristbrudd og langvarig overbelegg ved sengeposter, særlig knyttet til akutt- og sikkerhetspsykiatrien, i Tromsø, og «samlet sett skaper dette et utfordringsbilde som vanskelig lar seg løse innenfor eksisterende struktur, organisering og økonomiske rammer».

For Ingvills perspektiv ser imidlertid regnestykket annerledes ut, og hun slår fast at det medikamentfrie behandlingstilbudet burde ha vært utvidet heller enn nedlagt.

– Det sies at det skal spares penger, men jeg lurer på om noen tenker på det samfunnsøkonomiske i dette. For mitt vedkommende er det nå slik at jeg er ansatt i en bedrift i Bardu, at jeg tar vakter på sykehjemmet her to dager i uka og at jeg tar ekstravakter på toppen av det. Alt dette gir meg en helt annen opplevelse av menneskeverd, og jeg vet at jeg bidrar med mye positivt i samfunnet. Om det ikke hadde vært for det tilbudet jeg har fått på Åsgård, vet jeg at det ikke hadde vært slik. Da hadde jeg fortsatt vært en ressurskrevende pasient med et dårlig selvilde som ikke bidro særlig positivt til samfunnet, og jeg er ikke alene om det. Framtida i psykiatrien kan ikke bare handle om å dope ned folk, for det kan ikke være bra verken for oss som pasienter eller for samfunnet. Jeg håper inderlig at noen tenker på det ...

